

„Ocena wpływu wsparcia udzielanego w ramach IV Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na tworzenie nowych, trwałych miejsc pracy”

Badanie finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

PLAN PREZENTACJI

- **Wnioski z badania: „Ocena wpływu wsparcia udzielanego w ramach IV osi priorytetowej POIG na tworzenie nowych miejsc pracy”**
- **Alokacja i bieżący stan wdrażania IV Osi Priorytetowej PO IG.**
- **Planowane nabory.**

Przedmiot i cel badania

„Ocena wpływu wsparcia udzielanego w ramach IV osi priorytetowej POIG na tworzenie nowych miejsc pracy”

3

Cele Badania

- **Cel Główny:**
 - ❖ Zgromadzenie niezbędnych informacji na temat potencjalnego wpływu projektów realizowanych w ramach działań wspierających IV Osi Priorytetowej PO IG na tworzenie nowych, trwałych miejsc pracy, prowadzące do pozyskania niezbędnej bazy informacyjnej, umożliwiającej ocenę efektywności tych działań z punktu widzenia tworzenia nowych, trwałych miejsc pracy – biorąc pod uwagę zarówno ich liczbę, jak i koszty utworzenia w związku z przekazywanym w ramach dotacji wsparciem.
- **Cele szczegółowe:**
 - ❖ Oszacowanie wpływu działań wspierających IV Osi Priorytetowej PO IG na tworzenie nowych, trwałych miejsc pracy (liczba miejsc pracy).
 - ❖ Oszacowanie kosztu tworzenia nowych, trwałych miejsc pracy w oparciu o wsparcie finansowe przekazywane na realizację wspieranych przedsięwzięć (projektów).
 - ❖ Określenie mechanizmów sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy przez przedsiębiorców w dziedzinach objętych interwencją działań IV Osi Priorytetowej PO IG, jak i barier hamujących te procesy.
 - ❖ Ocena wpływu zmian kryteriów wyboru projektów dotyczących tworzenia nowych, trwałych miejsc pracy na możliwość osiągnięcia założonych w PO IG oraz w szczegółowym opisie priorytetów PO IG wielkości w odniesieniu do nowych miejsc pracy, oraz:
 - ❖ Sformułowanie wskazań w zakresie kierunków i efektów ewentualnych realokacji środków finansowych w ramach IV Osi Priorytetowej, które mogłyby się przyczynić do osiągnięcia celów związanych z kształtowaniem liczby i jakości miejsc pracy.

4

Przedmiot badania

- Przedmiotem badania były Działania realizowane w ramach IV Osi Priorytetowej Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka”, a zatem Działania 4.1 - 4.5.
- Badaniem było objętych 618 projektów znajdujących się w bazie KSI – SIMIK na koniec lutego 2010 roku.
- Badanie było realizowane w okresie luty-kwiecień 2010 na zlecenie Ministerstwa Gospodarki przez firmę PAG Uniconsult.

5

Metodologia badania

6

Metody użyte w ramach badania

- Analiza desk research – wnioski projektowe, dane zawarte w bazach KSI i LSI.
- Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z 2 przedstawicielami Instytucji Pośredniczącej, przedstawicielami każdej z Instytucji Wdrażających, odpowiedzialnymi za dane Działanie (łącznie 10 wywiadów, w tym 1 diada) i z 6 przedstawicielami przedsiębiorców – beneficjentów każdego z Działań.
- Badanie telefoniczne CATI na próbie 618 przedsiębiorców – udało się zrealizować 313 efektywnych wywiadów.
- Panel dyskusyjny.

7

Pytania badawcze
i odpowiedzi

8

Pytania badawcze i odpowiedzi - 1

Które z Działań w ramach IV Osi Priorytetowej w największym stopniu przyczynia się do tworzenia nowych miejsc pracy? Co sprzyja tworzeniu nowych miejsc pracy w ramach poszczególnych działań IV osi priorytetowej, a co hamuje ten proces (w szczególności chodzi o czynniki inne, niż koniunkturalne).

W największym stopniu (biorąc pod uwagę wielkość kwoty wsparcia przypadającą na jedno nowoutworzone miejsce pracy) do tworzenia miejsc pracy przyczynia się **Poddziałanie 4.5.2, w którym wielkość wsparcia na jedno miejsce pracy jest najniższa**. Poza tym, to właśnie w tym Poddziałaniu, ekstrapolując obecnie obserwowaną sytuację, spodziewać się można utworzenia największej liczby nowych miejsc pracy. Procesy tworzenia miejsc pracy w ramach tego Poddziałania należy więc oceniać jako najbardziej efektywne.

9

Pytania badawcze i odpowiedzi - 2

Czy aktualny stan wdrażania poszczególnych działań realizowanych w ramach IV Osi Priorytetowej umożliwi osiągnięcie celów założonych w PO IG, związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy. Jeśli nie, jakie działania zaradcze powinny zostać podjęte przez Instytucje odpowiedzialne na realizację Programu.

Wyniki analizy dokumentacji badanych projektów oraz badania telefonicznego CATI (ilościowego), przeprowadzonego pośród dotychczasowych beneficjentów wsparcia, prowadzą do oszacowania wskazującego na wykonalność globalnego wskaźnika nowych miejsc pracy. **Mianowicie, liczbę nowych miejsc pracy, tworzonych w ramach dofinansowanych projektów IV Osi Priorytetowej, oszacowano w granicach od 48 283 (prognoza na podstawie wyników badania ilościowego CATI) do 50 233 (prognoza na podstawie analizy dokumentów projektowych). Wielkości te przekraczają założony poziom wskaźnika globalnego (42 500 miejsc pracy) o ok. 14% - 18%**. Oszacowania dotyczące liczby tworzonych w ramach projektów miejsc pracy wykazują, że niestety należy spodziewać się problemów z osiągnięciem części składowej wskaźnika globalnego, dotyczącej miejsc pracy dla kobiet.

10

Pytania badawcze i odpowiedzi - 3

Jak realokacje środków pomiędzy poszczególnymi działaniami, realizowanymi w ramach IV Osi Priorytetowej, mogą wpłynąć na możliwość osiągnięcia celów, związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy na poziomie całej IV Osi Priorytetowej.

Można rozważyć realokacje środków pod kątem przesunięcia ich na działania, w których kosztem najmniejszego wsparcia udaje się utworzyć największą liczbę miejsc pracy (Działanie 4.5) i/lub działania, w których realne jest oczekiwanie generowania znacznej liczby miejsc pracy, w związku z odpowiednią rekonstrukcją kryteriów oceny (preferujących projekty zakładające znaczący przyrost miejsc pracy) – Działanie 4.4.

11

Pytania badawcze i odpowiedzi - 4

Czy w ramach projektów wybranych do analizy wartości wskaźników, dotyczących tworzenia nowych miejsc pracy są możliwe do osiągnięcia? Jeśli nie, jakie ewentualne działania wobec beneficjentów powinny zostać podjęte przez instytucje odpowiedzialne za realizację Programu w przypadku nie osiągnięcia planowanych wskaźników zatrudnienia?

Zdaniem zdecydowanej większości beneficjentów założone wartości wskaźników, dotyczące tworzenia nowych miejsc pracy są możliwe do osiągnięcia. Stanowiska stwierdzające, że planowana wielkość nowych miejsc pracy zostanie na pewno osiągnięta dotyczą $\approx 83\%$ projektów („zdecydowanie tak”). W przypadku kolejnych $\approx 13\%$ projektów, beneficjenci stoją na stanowisku, iż raczej się to uda. **Łącznie, pozytywne opinie w sprawie osiągnięcia założonych wskaźników obejmują prawie 96,5% projektów).**

12

Pytania badawcze i odpowiedzi - 5

Czy tworzone miejsca pracy w ramach projektów realizowanych w IV Osi Priorytetowej mają charakter trwały? Jeśli nie to dlaczego? Jakie ewentualne zmiany w Programie mogą wpłynąć na zwiększenie rezultatów w tym zakresie (zwiększenie trwałości nowo tworzonych miejsc pracy)?

Odwołując się do wyników badania ilościowego, o wysokiej trwałości miejsc pracy przekonani są respondenci realizujący prawie 79% projektów (wskazania „zdecydowanie tak”). W przypadku kolejnych ≈17% projektów wyrażana jest opinia, że tworzone miejsca pracy są „raczej” trwałe. Stanowiska negujące trwałość miejsc pracy oraz sytuację, gdy beneficjent nie jest w stanie ocenić trwałości stanowią zdecydowaną mniejszość (≈4%). W przekroju poszczególnych działań IV Osi Priorytetowej PO IG najmniejsza wrażliwość utworzonych miejsc pracy na konieczność redukcji zatrudnienia występuje w projektach Działania 4.5, 4.4 i 4.3. Przykładowo, w ≈88% projektów Działania 4.5 utworzone miejsca pracy podlegałyby redukcji w ostatniej kolejności oraz na równi z innymi.

13

Pytania badawcze i odpowiedzi - 6

Jakie są szacowane koszty tworzenia nowych miejsc pracy w ramach poszczególnych działań wdrażanych w IV Osi Priorytetowej (na podstawie wniosków z analizy projektów wdrażanych w danym działaniu)?

14

Liczba miejsc pracy planowanych do utworzenia – szacunki na podstawie desk research

Działanie IV Osi Priorytetowej	Alokacja w euro	Alokacja w złotych	Definowane wanie / jedno miejsce pracy	Prawdopodobna liczba miejsc pracy – alokacja / definowane wanie / jedno miejsce pracy
Działanie 4.1	390 000 000	1 560 000 000	1 382 551	1 128
Działanie 4.2	186 000 000	744 000 000	670 857	1 109
Działanie 4.3	336 149 568	1 639 402 352	670 133	2 006
Działanie 4.4	1 493 701 020	5 680 000 000	550 511	10 853
Działanie 4.5	1 023 860 000	4 095 440 000	101 711	
W tym:				
Poddziałanie 4.5.1	511 930 000	2 047 720 000	250 694	8 168
Poddziałanie 4.5.2	511 930 000	2 047 720 000	75 928	26 969
RAZEM:				50 233

15

Liczba miejsc pracy planowanych do utworzenia – szacunki na podstawie badań CATI

Działanie IV Osi Priorytetowej	Przewidywana liczba nowych miejsc pracy – próba 313 beneficjentów	Definowanie / jedno miejsce pracy – próba 313 beneficjentów	Alokacja – środki przeznaczone na dofinansowanie projektów w ramach próby badawczej	Szacunkowa liczba miejsc pracy do utworzenia – firmy poza próbą badawczą	Prawdopodobna liczba miejsc pracy planowane do utworzenia + pozostała alokacja – szacunki utworzenia 1 miejsca pracy
Działanie 4.1	922	294 839	1 288 158 860	4 369	5 291
Działanie 4.2	324	343 548	632 690 563	1 842	2 166
Działanie 4.3	18	229 161	1 340 473 373	5 849	5 867
Działanie 4.4	2 548	475 633	4 762 890 019	10 014	12 562
Poddziałanie 4.5.1	0		Nie dotyczy	Brak danych	Brak danych
Poddziałanie 4.5.2	4 009	91 430		18 388	22 397
RAZEM:	7 821			40 462	48 283

16

Pytania badawcze i odpowiedzi - 7

Które z działań oraz jakie typy projektów wdrażanych w ramach IV Osi Priorytetowej cechuje najwyższy potencjalny poziom efektywności tworzenia nowych miejsc pracy w odniesieniu do wartości środków przekazanych w ramach dotacji?

Najniższa relacja pomiędzy wielkością dofinansowania a liczbą nowoutworzonych miejsc pracy ma miejsce w przypadku Poddziałania 4.5.2. Jest to bezwzględnie instrument interwencji, w którym efektywność angażowania wsparcia publicznego na tworzenie nowych miejsc pracy jest najwyższa.

17

Wnioski i rekomendacje
dodatkowe

18

Wnioski - rekomendacje

1. W stosunku do Działania 4.1, 4.2 oraz 4.4. należy wprowadzić kryteria premiujące tworzenie większej liczby miejsc pracy (na wzór Działania 4.5), w niektórych przypadkach zmniejszając tylko wagę przypisywaną temu kryterium
2. W związku z wyczerpywaniem się środków w ramach Działań 4.1 i 4.4. należałoby silnie rozpropagować Działanie 4.3. Idealnie byłoby połączyć intensyfikację działań promocyjnych z wejściem w życie nowelizacji ww. ustawy .
3. Należałoby powtórzyć badanie, dotyczące liczby miejsc pracy planowanych do utworzenia koncentrując je wyłącznie na beneficjentach Działania 4.3..

19

Wnioski - rekomendacje

4. W odniesieniu przynajmniej do Działań 4.1 i 4.2, dla beneficjentów tworzących miejsca pracy dla personelu badawczego, należałoby wprowadzić obowiązek podawania, we wniosku o płatność końcową, informacji o liczbie utworzonych miejsc pracy w podziale na mężczyzn i kobiety.
5. W kolejnym okresie programowania należałoby wprowadzić bardziej precyzyjne definiowanie rodzaju i charakteru tworzonych miejsc pracy.

20

Decyzja Kierownictwa Ministerstwa Gospodarki

21

Kierownictwo MG przyjęło informacje nt. wyników ekspertyzy w zakresie oceny projektów realizowanych w ramach działań IV osi priorytetowej pod kątem tworzenia nowych miejsc pracy.

Równocześnie, wzięwszy pod uwagę fakt, iż zgodnie z przedstawioną ekspertyzą, działanie 4.5 PO IG a w szczególności poddziałanie 4.5.2 w największym stopniu przyczynia się do tworzenia miejsc pracy, jak również zgodnie z aktualnym stanem realizacji działań w 4. Osi priorytetowej **MG nie rekomenduje realokacji środków z działania 4.5 do działania 4.4, jak również pomiędzy innymi działaniami będącymi w kompetencji Ministra Gospodarki.**

22

Alokacja i bieżący stan wdrażania IV Osi Priorytetowej PO IG

23

Działanie	Alokacja (EFRR+BP)*		Liczba wniosków zatwierdzonych	Dofinansowanie (EFRR+BP) w złotych	% wykorzystania alokacji
4.1 Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R	euro	390 000 000,00	397	870 292 647,28	56,98%
	zł	1 527 401 625,37			
4.2 Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego	euro	186 000 000,00	158	594 863 824,36	81,18%
	zł	732 791 012,79			
4.3 Kredyt technologiczny	euro	336 149 568,00	20	43 520 340,00	3,31%
	zł	1 316 126 403,59			
4.4 Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym	euro	1 493 701 020,00	384	5 873 187 087,00	99,92%
	zł	5 877 688 943,43			
4.5.1 Wsparcie inwestycji w sektorze produkcyjnym	euro: 1 023 860 000,00		8	734 894 816,59	38,73%
4.5.2 Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych	zł: 4 009 643 193,50		55	818 161 807,74	
Razem dla IV Osi Priorytetowej INWESTYCJE W INNOWACYJNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	zł	13 463 651 178,68	1025	8 934 920 522,97	63,73%

* Wartość alokacji w zł zgodnie z przekazywanym co miesiąc przez Ministerstwo Finansów arkuszem kalkulacyjnym dla PO IG

24

Uzupełnienia do tabeli odnośnie alokacji

Najważniejsze kwestie w działaniu 4.1: lista projektów rekomendowanych w ramach III rundy naboru (podzielonej na część przeznaczoną dla MSP i duże) nie została jeszcze zaakceptowana w odniesieniu do wszystkich projektów, które przeszły ocenę merytoryczną w IW. Projekty, których stosunek nakładów części wdrożeniowej do części badawczej był rażąco wysoki, tj. wyższy niż 1:10 zostały przekazane do ponownej oceny w IW. **IP ocenia, że akceptacja list rankingowych po ponownej ocenie (łącznie wartość dofinansowania w działaniu 4.1 szacowana na 418 mln zł) spowoduje wyczerpanie alokacji na to działanie.**

25

Uzupełnienia do tabeli odnośnie alokacji

Na wrzesień 2010 r. planowano kolejną rundę naboru wniosków o dofinansowanie jednakże kwota, która pozostanie w działaniu 4.2 po zatwierdzeniu listy rankingowej dla I rundy naboru wniosków w 2010 r. (135 mln PLN) będzie niewystarczająca na uruchomienie kolejnego naboru.

Instytucje nadzorujące ww. działanie podjęły decyzję o wstrzymaniu uruchomienia tego naboru.

26

Uzupełnienia do tabeli odnośnie alokacji

Najważniejsze kwestie w działaniu 4.3:

- Zgodnie z decyzją Komitetu Monitorującego PO IG nastąpiła realokacja 300 mln zł. do działania 4.4.
- W związku z aktualnie prowadzonymi pracami nad nowelizacją *Ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej* prognozowane jest znaczne zwiększenie zainteresowania działaniem 4.3.

Z uwagi na sprzeciw Ministerstwa Finansów odnośnie wprowadzenia ulg podatkowych proces legislacyjny nad ustawą został wstrzymany przez Przewodniczącego KSRM, do momentu wypracowania przez MG i MF alternatywnego rozwiązania godzącego interesy wszystkich stron. W wyniku prac grupy roboczej wskazano nowe możliwości wspierania działalności B+R przedsiębiorców z wykorzystaniem ulg podatkowych. Stosowna dokumentacja wraz z uwytkleniem, iż kwestia nowelizacji ustawy pod kątem kredytu technologicznego jest szczególnie pilna, została przedstawiona 24 maja br. Przewodniczącego KSRM.

27

Uzupełnienia do tabeli odnośnie alokacji

- Działanie 4.4 cieszyło się dużą popularnością wśród beneficjentów. Minister Gospodarki wystąpił do Ministra Rozwoju Regionalnego o dokonanie realokacji z działania 4.4 na działanie 4.3 PO IG w wysokości 300 mln zł. Realokacja została dokonana na mocy uchwały Komitetu Monitorującego.

Ze względu na osłabienie kursu złotego w chwili obecnej jest możliwość dofinansowania projektów rekomendowanych do wsparcia w wyniku dotychczas pozytywnie rozpatrzonych środków odwoławczych.

Należy jednak wskazać, że alokacja w działaniu 4.4, ze względu na jej wielkość jest bardzo wrażliwa na zmiany kursu złotego w stosunku do euro.

Równocześnie IP wyczerpała możliwości pozyskania dodatkowych środków na kolejny nabór w ww. działaniu. Kolejny nabór w dz. 4.4 będzie możliwy pod warunkiem pozyskania środków m.in. z krajowej rezerwy wykonania i rezerwy technicznej.

Dotychczasowe doświadczenia z wdrażaniem działań w ramach programów operacyjnych wskazują na możliwość późniejszego uzyskania oszczędności w działaniu w wyniku wypowiedzeń umów, rezygnacji z ich podpisania, końcowych rozliczeń projektów, aneksów zmniejszających dofinansowanie lub zmian kursu walutowego.

28

Uzupełnienia do tabeli odnośnie do alokacji

Najważniejsze kwestie w działaniu 4.5 Wsparcie inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki:

Po zmianach wprowadzonych nowelizacją rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy finansowej dla inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 -2013 działanie 4.5 cieszy się dużym zainteresowaniem

Poddziałanie 4.5.1: W ramach naboru na 2010 rok dotychczas złożono 9 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 501 543 674,24 zł co stanowi 82% alokacji przeznaczonej na konkurs.

Poddziałanie 4.5.2: W dniu 7 czerwca br. wartość złożonych wniosków do podziałania 4.5.2. PO IG osiągnęła poziom 150,10 % (alokacja na nabór wyniosła 598 mln zł). Zgodnie Regulaminu Przeprowadzania Konkursu nabór wniosków w ramach podziałania 4.5.2 PO IG został zamknięty.

29

Nabory w ramach IV osi Priorytetowej PO IG w 2010 roku.

30

Nabory w ramach IV osi priorytetowej PO IG w 2010 r.

Działanie 1.4-4.1: planowany do ogłoszenia na jesień 2010 roku nabór wniosków prawdopodobnie zostanie ogłoszony tylko dla działania 1.4, ze względu na wyczerpanie alokacji w 4.1.

Działanie 4.2: nabór zostanie wstrzymany ze względu na wyczerpanie alokacji.

Działanie 4.3: trwa nabór ciągle ogłoszony 1 lipca 2009 r., który jest kontynuowany w 2010 roku do wyczerpania środków z bieżącej alokacji. Nowy nabór zostanie ogłoszony niezwłocznie po wejściu w życie nowelizacji ustawy o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej.

Działanie 4.4: konkurs wstrzymany ze względu na wyczerpanie alokacji.

Poddziałanie 4.5.1: nabór ciągle ogłoszony 18 marca br. do wyczerpania alokacji przeznaczonej na 2010 r., nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

Poddziałanie 4.5.2: nabór ciągle ogłoszony 18 marca br. Nabór zamknięty w dniu 7 czerwca br. ze względu na osiągnięcie poziomu 150% alokacji przeznaczonej na 2010 r.

31

Dziękuję za uwagę

32